

ADVIES Nr. 2.055

Zitting van dinsdag 24 oktober 2017

IAO - 107^e zitting van de Internationale Arbeidsconferentie (juni 2018) - Rapport V (1) - Een einde stellen aan geweld en pesterijen tegen mannen en vrouwen in de arbeidswereld

x x x

2.946

A D V I E S Nr. 2.055

Onderwerp: IAO - 107^e zitting van de Internationale Arbeidsconferentie (juni 2018) - Rapport V (1) - Een einde stellen aan geweld en pesterijen tegen mannen en vrouwen in de arbeidswereld

Bij brief van 8 september 2017 heeft de heer J. Vanthuyne, voorzitter van het directiecomité a.i., een rapport en een bijbehorende vragenlijst van het Internationaal Arbeidsbureau (IAB) betreffende de uitroeiing van geweld en pesterijen tegen mannen en vrouwen in de arbeidswereld, ter advies aan de Raad voorgelegd. Die kwestie is ingeschreven op de agenda van de 107^e zitting van de Internationale Arbeidsconferentie in juni 2018.

De Nationale Arbeidsraad wordt over dat rapport geraadpleegd krachtens artikel 38 van het Reglement van de Internationale Arbeidsconferentie en het Verdrag nr. 144 betreffende de tripartiete raadplegingen ter bevordering van de tenuitvoerlegging van de internationale arbeidsnormen.

De commissie Internationale Arbeidsorganisatie werd met deze kwestie belast.

Op verslag van de commissie heeft de Raad op 24 oktober 2017 het volgende advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

Bij brief van 8 september 2017 heeft de heer J. Vanthuyne, voorzitter van het directiecomité a.i., een rapport van het IAB betreffende de uitroeiing van geweld en pesterijen tegen mannen en vrouwen in de arbeidswereld, ter advies aan de Raad voorgelegd. Die kwestie is ingeschreven op de agenda van de 107^e zitting van de Internationale Arbeidsconferentie in juni 2018.

Bij dat rapport hoort een vragenlijst die is opgesteld om de IAO-normen aan te vullen met een nieuw normatief instrument teneinde geweld en pesterijen in de arbeidswereld efficiënter te bestrijden en de leemtes in de geldende regelgeving over geweld en pesterijen in de arbeidswereld te ondervangen.

Om dit rapport en deze vragenlijst voor te bereiden werd in oktober 2016 op het niveau van het IAB een vergadering gehouden van experts betreffende geweld tegen mannen en vrouwen in de arbeidswereld, waarvan de conclusies op de website van de IAO staan¹. Er werd onder meer beslist de titel van de normatieve vraag te veranderen in “geweld en pesterijen” in plaats van enkel het woord “geweld” te gebruiken, zodat onaanvaardbaar gedrag in al zijn vormen aan bod komt en adequaat wordt bestreden.

De regeringen werd verzocht hun gemotiveerde antwoorden op de vragenlijst vóór begin oktober te bezorgen, zodat het IAB daarmee met het oog op de Internationale Arbeidsconferentie van juni 2018 rekening kan houden bij de opstelling van een definitief rapport dat de geformuleerde adviezen samenvat.

Ondanks het feit dat de termijn verstreken is, brengt de Raad een advies uit over de voorgelegde thematiek.

Met het oog op een weloverwogen advies over deze kwestie, heeft de Raad voor zijn onderzoek kunnen rekenen op de technische ondersteuning van de diensten van de administratie van de werkgelegenheid, die hij uitvoerig bedankt voor hun waardevolle medewerking.

¹ http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---gender/documents/meetingdocument/wcms_546304.pdf

De Nationale Arbeidsraad wordt over dit rapport geraadpleegd krachtens artikel 38 van het Reglement van de Internationale Arbeidsconferentie en het Verdrag nr. 144 betreffende de tripartiete raadplegingen ter bevordering van de tenuitvoerlegging van de internationale arbeidsnormen.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad heeft het rapport van het Internationaal Arbeidsbureau over het thema "Een einde stellen aan geweld en pesterijen tegen mannen en vrouwen in de arbeidswereld" met grote belangstelling onderzocht.

De Raad staat achter het initiatief van het IAB om de bepalingen en praktijken in aanmerking te nemen, die in bepaalde landen zijn ingevoerd om geweld en pesterijen in de arbeidswereld te voorkomen en te bestrijden en om er de nodige lessen uit te trekken teneinde een coherent en geïntegreerd kader te creëren voor alle lidstaten.

Hij vindt het immers cruciaal dat bijzondere aandacht wordt geschonken aan die problematiek en onderschrijft dat een dynamiek op gang wordt gebracht waarbij in alle landen acties zouden worden ondernomen om elk feit van geweld en pesterij of elke vorm die eruit voortvloeit te bestrijden. Hij wijst er in dat verband op dat hij al sinds meerdere jaren werkt rond die kwestie en rond de voorkoming van psychosociale belasting op het werk.

De Raad spreekt zich niet uit over de vorm die het toekomstige IAO-instrument zou moeten aannemen, maar vindt wel dat de gekozen tool voldoende soepel en precies zal moeten zijn om rekening te kunnen houden met de veelheid aan socio-economische realiteiten waarbij de lidstaten ertoe worden aangezet meer inspanningen te leveren om een einde te stellen aan die gedragingen, die niet te rijmen vallen met waardig werk.

Hij herinnert in dit verband aan de verklaring van Philadelphia, waarvan artikel 2 bepaalt dat alle mensen, ongeacht hun ras, geloof of geslacht, het recht hebben om hun materiële vooruitgang en hun spirituele ontwikkeling in vrijheid en waardigheid na te streven, in economische veiligheid en met gelijke kansen.

Overeenkomstig de interpretatie die aan die bepalingen gegeven moet worden en uitgaande van de conclusies van de tripartiete groep van deskundigen die is samengekomen vóór dit rapport en deze vragenlijst, benadrukt de Raad dat het de plicht is van alle actoren in de arbeidswereld - werknemers, werkgevers of partijen die van veraf of van dichtbij betrokken zijn bij de arbeidsrelatie - om de uitoefening van het recht van ieder mens om zijn materiële vooruitgang en spirituele ontwikkeling na te streven, niet aan banden te leggen en bijgevolg af te zien van geweld en pesterijen. Het is ook de taak van alle actoren van de arbeidswereld om die praktijken te voorkomen en te bestrijden.

Geweld en pesterijen moeten worden beschouwd als een zware ondermijning van de bovengenoemde rechten en daarom pleit de Raad ervoor dat die verplichting om af te zien van geweld en pesterijen, die praktijken te voorkomen en te bestrijden het hoofddoel wordt van het toekomstige IAO-instrument. Er moet immers een beleid van nultolerantie worden gevoerd ten opzichte van geweld en pesterijen teneinde een waardige werkomgeving te kunnen garanderen.

De Raad benadrukt bovendien het belang van een brede en geïntegreerde aanpak van de problematiek. Hoewel het de verantwoordelijkheid van alle actoren van de arbeidswereld is om een beleid tot voorkoming en bestrijding van geweld en pesterijen te voeren, is het gebruik van geweld in de arbeidswereld vaak een weerspiegeling van het geweld dat in de maatschappij in haar geheel wordt gepleegd. Het komt dus in de eerste plaats ook aan de regeringen toe om zich te voorzien van de gepaste tools en strategieën teneinde een anti-geweldcultuur op gang te brengen in de samenleving en een proactief beleid te voeren rond sensibilisering, preventie, bestrijding, controle en repressie van geweld en pesterijen. De acties die algemeen in de samenleving worden genomen, zullen positief afstralen op de arbeidswereld, te meer als die voortvloeien uit nauw overleg met de sociale partners.

De Raad wenst dan ook dat tijdens de bespreking in de IAO het principe aan bod komt dat het van cruciaal belang is dat de lidstaten een globale en transversale cultuur tegen geweld en pesterijen op gang brengen teneinde succesvol alle vormen van geweld en pesterijen op de werkvloer uit te roeien.

Dat beleid dient bovendien bijzondere aandacht te hebben voor de kwetsbaarste groepen, aangezien zij vaker te maken kunnen krijgen met geweld en pesterijen doordat geslacht, ras en etnische origine het risico vergroten.

Tot slot belicht de Raad het nut van de systemen voor het beheer van de gezondheid en veiligheid op het werk, die al zijn opgenomen in tal van IAO-instrumenten, teneinde sensibiliserings- en klachtenacties te voeren teneinde de risico's op geweld en pesterijen in de arbeidswereld aan te pakken en een cultuur te stimuleren van nultolerantie ten aanzien van geweld en pesterijen als die zich voordoen. De Raad onderschrijft de conclusies van de bovengenoemde tripartiete vergadering van deskundigen en vindt dat die tools nog kunnen worden uitgebreid naar de werknemers, die daarvan momenteel uitgesloten zijn.

De Raad vindt trouwens dat die veranderingen niet kunnen slagen zonder de nauwe betrokkenheid van de sociale partners. Zij hebben, net als bij de sociale dialoog op alle niveaus, zowel nationaal als internationaal, een belangrijke rol te vervullen en kunnen ten volle mee aangepaste en relevante sensibiliserings-, preventie-, bestrijdings- en controlemaatregelen uitwerken en ten uitvoer leggen door middel van schikkings- en preventieinstrumenten op dat vlak.
